

Сучасний стан здоров'я населення Київської області, його динаміка та зв'язок із ресурсним забезпеченням галузі охорони здоров'я

Н.В. Медведовська

Національна медична академія післядипломної освіти імені П.Л. Шупика, м. Київ

У статті наведені сучасні особливості стану здоров'я населення Київської області, які визначали за обраними індикаторами, з урахуванням їхніх змін в динаміці. Показано, що для населення Київської області характерним є поєднання зменшення чисельності населення області із зростанням захворюваності та поширеності хвороб серед дорослого населення. Одночасно із зростанням поширеності хвороб достовірно зростає кількість закладів надання медичної допомоги первинного рівня, широко впроваджуються стаціонарозамінні технології, що відповідає сучасній стратегії розвитку охорони здоров'я в Україні.

Ключові слова: моніторинг, регіональні особливості стану здоров'я населення, показники діяльності та ресурсного забезпечення закладів охорони здоров'я, Київська область.

Підтримання здоров'я людини на належному рівні є необхідною умовою успішного виконання першочергових вимог економічного та соціального розвитку країни, а особливо у світлі Програми економічних реформ Президента України на 2010–2014 роки «Заможне суспільство, конкурентноспроможна економіка, ефективна держава». У зв'язку з цим політика відносно потенціалу здоров'я населення України є стратегічною складовою виконання цієї Програми [1–5].

Метою нашого дослідження стало вивчення здоров'я населення Київської області у порівнянні з населенням інших областей України, з'ясування наявності можливого кореляційного зв'язку між показниками стану здоров'я населення та показниками діяльності та ресурсного забезпечення закладів охорони здоров'я Київської області як резерву збереження та зміцнення стану здоров'я населення.

МАТЕРІАЛИ ТА МЕТОДИ

Для проведення дослідження було використано комплекс спеціальних методів, основою яких став системний підхід, а саме: системний аналіз, бібліосемантичний, статистичний та аналітико-синтетичний.

РЕЗУЛЬТАТИ ДОСЛІДЖЕННЯ ТА ЇХ ОБГОВОРЕННЯ

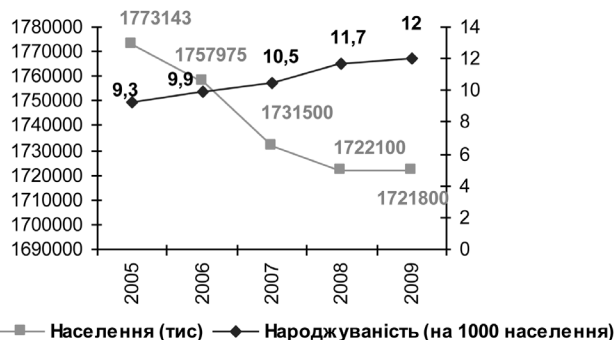
Для Київської області характерними виявилися загальноукраїнські тенденції зменшення кількості населення при одночасному зростанні народжуваності та стабілізації показників загальної та малюкової смертності (мал. 1, 2).

Зі зменшенням чисельності населення зростає первинна захворюваність ($r=-0,9668$; $p=0,034$) та поширеність хвороб ($r=-0,9684$; $p=0,007$) (мал. 3). Зростання поширеності хвороб має достовірний прямий кореляційний зв'язок із поширеністю новоутворень ($r=0,9852$; $p=0,002$), хвороб системи кровообігу ($r=0,9938$; $p=0,001$), органів дихання ($r=0,9894$; $p=0,018$), органів травлення ($r=0,9188$; $p=0,027$), хвороб сечостатевої системи ($r=0,9392$; $p=0,018$).

Зі зростанням поширеності хвороб достовірно збільшується кількість закладів, які надають первинну до-

помогу на засадах загальної практики – сімейної медицини ($r=0,9541$; $p=0,046$), кількість ліжок денного стаціонару при амбулаторно-поліклінічних закладах ($r=0,9835$; $p=0,003$), кількість пролікованих хворих у денних стаціонарах ($r=0,9003$; $p=0,037$); достовірно зменшується кількість лікарень ($r=-0,9702$; $p=0,006$) та рівень госпіталізації ($r=-0,9974$; $p=0,046$), що свідчить про високий рівень та пріоритетність розвитку первинної медичної допомоги та стаціонарозамінних технологій.

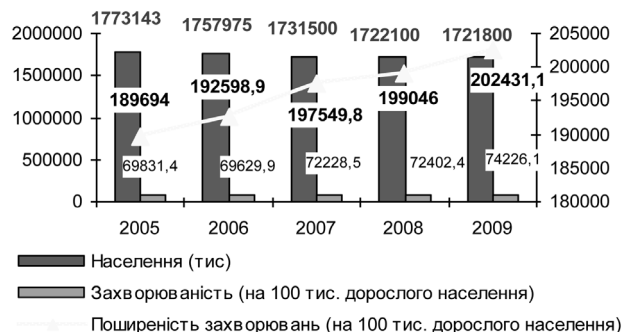
Між кількістю ліжок та кількістю днів роботи ліжка виявлено прямий достовірний кореляційний зв'язок із чисельністю лікарень ($r=0,9049$; $p=0,035$ та $r=0,8799$; $p=0,049$ відповідно), кількість яких поступово зменшується. Рівень госпіталізації має достовірний обернений кореляційний зв'язок зі зростаючою поширеністю захворювань ($r=-0,9974$; $p=0,046$) та кількістю лікарів ($r=-1,0$; $p=0,006$). Забезпеченість лікарями, укомплектованість ними та кількість середнього медичного персоналу, зростаючи, мають між собою достовірний прямий кореляційний зв'язок



Мал. 1. Динаміка показника народжуваності та абсолютної кількості населення Київської області



Мал. 2. Динаміка показників загальної та малюкової смертності порівняно з народжуваністю серед населення Київської області



Мал. 3. Динаміка чисельності населення, показники захворюваності та поширеності хвороб серед населення Київської області



Мал. 4. Динаміка показників забезпеченості населення лікарями та укомплектованості посад лікарів у Київській області



Мал. 5. Динаміка показників забезпеченості населення молодшим медичним персоналом та укомплектованості їхніх посад у Київській області

($r=0,9341$; $p=0,020$). Хоч кількість середнього медичного персоналу поступово зростає, укомплектованість відповідних посад залишається недостатньою, що може свідчити про відносний дефіцит медичних кадрів у Київській області, особливо щодо середнього медичного персоналу (мал. 4, 5).

Сведения об авторе

Медведовская Наталья Владимировна – Национальная медицинская академия последипломного образования имени П.Л. Шупика, 04112, г. Киев, ул. Дорогожицкая, 9; тел.: (044) 486-31-64.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Медведовська Н.В. Закономірності стану здоров'я населення України / Н.В. Медведовська, В.В. Лазорішенець, Т.К. Кульчицька, Г.О. Слабкий // Щорічна доповідь про стан здоров'я населення України та санітарно-епідеміологічну ситуацію, 2009 р. – К., 2010. – С. 34–44.
2. Первинна медико-санітарна допомога / сімейна медицина: [монографія] / За ред. В.М. Князевича; Міністерство охорони здоров'я України. – К., 2010. – 404 с.
3. Слабкий Г.О. Регіональні особливості стану здоров'я населення України

- (за період 2005–2009 рр.)
4. Толстанов О. К. Аналіз змін стану здоров'я населення працездатного віку // О.К. Толстанов, Д.Д. Айстраханов // Щорічна доповідь про стан здоров'я

- населення України та санітарно-епідеміологічну ситуацію. 2007 рік. – К., 2008. – С. 72–76.
5. Щорічна доповідь про стан здоров'я населення України та санітарно-епідеміологічну ситуацію. 2009 р. – К., 2010. – 446 с.

Статья поступила в редакцию 16.04.2013

ВИСНОВКИ

Зі зменшенням кількості населення Київської області зростає первинна захворюваність та поширеність захворювань серед дорослого населення. Із зростанням поширеності хвороб достовірно зростає кількість закладів надання медичної допомоги первинного рівня, широко впроваджуються стаціонарозамінні технології, що відповідає сучасній стратегії розвитку охорони здоров'я в Україні. Із зростанням кількості амбулаторно-поліклінічних закладів та закладів, які надають медичну допомогу на засадах загальної практики – сімейної медицини достовірно зменшується кількість лікарень, рівень госпіталізації, забезпеченість ліжками та кількість днів роботи ліжка. Ці зміни відбуваються при відносному дефіциті медичних кадрів в Київській області.

Проведення подібного моніторингу із комплексним вивченням основних індикаторів стану здоров'я населення Київської області може стати інформаційним підґрунтям для виявлення головних проблем та своєчасного прийняття управлінських рішень, відповідних заходів на державному та регіональному рівнях, котрі мають визначальну роль у формуванні, збереженні та зміцненні здоров'я населення як України в цілому, так і окремих її регіонів зокрема.

Современное состояние здоровья населения Киевской области, его динамика и связь с ресурсным обеспечением отрасли здравоохранения Н.В. Медведовская

В статье приведены современные особенности состояния здоровья населения Киевской области, которые определяли по выбранным индикаторам, с учетом их изменений в динамике. Показано, что для населения Киевской области характерным оказалось одновременное уменьшение численности населения области с ростом заболеваемости и распространенности болезней среди взрослого населения. Одновременно с ростом распространенности болезней достоверно растет количество учреждений здравоохранения первичного уровня, широко внедряются стационарозамещающие технологии, что соответствует современной стратегии развития здравоохранения в Украине.

Ключевые слова: мониторинг, региональные особенности состояния здоровья населения, показатели деятельности и ресурсного обеспечения учреждений здравоохранения, Киевская область.

Modern Status health of the population the Kiev region, ego dynamics and connection with resursnym obespecheniyem industry of Health N. V. Medvedovskaya

Modern features of a state of health of the population of Kiev region, which were estimated on certain indicators, taking into account their changes in dynamics are given in article. It is shown that for the population of Kiev region characteristic there was a simultaneous reduction of population of area with growth of incidence and prevalence of diseases among adult population. At the same time with growth of prevalence of diseases the number of healthcare institutions of primary level authentically grows, replacing a hospital off technologies, that corresponds to modern strategy of development of health care in Ukraine widely take root.

Key words: monitoring, regional peculiarities health, performance and resources for health care, Kiev region.